

**RTU studiju kurss "Modulis "Sākumizglītības skolotājs (4.–6. klase)": Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību joma: Literatūra, tās metodika"**

**0L000 Liepājas akadēmija**

**Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | LA0393                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Nosaukums                                           | Modulis "Sākumizglītības skolotājs (4.–6. klase)": Kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību joma: Literatūra, tās metodika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Atbildīgais mācībspēks                              | Anda Kuduma - Doktors, Asociētais profesors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Mācībspēks                                          | Angelika Juško-Štekele - Doktors, Asociētais profesors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 3.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Anotācija                                           | Kursa mērķi ir sniegt nepieciešamās profesionālās zināšanas un pilnveidot izpratni par literatūru kā vienu no kultūras jomas nozarēm, tās saikni ar citiem mākslas veidiem. Iepazīstināt studentus ar 4.–6.klašu literatūras mācību programmas saturu, mācību līdzekļiem, studēt mūsdienās aktuālo metožu un metodisko paņēmieni, kā arī stratēģiju un pieeju teorētisko pamatu un apgūt to praktiskā izmantojuma iespējas. Apgūt dažādu literatūras jautājumu apguves metodisko risinājumu iespējas, veidot un praktiski izspēlēt dažādu mācību situāciju metodiskos modeļus.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | Studiju kursa mērķis:<br>Gūta izpratne par literatūras mācību saturu, literatūras mācīšanas teorētisko pamatu un veidotas praktiskās iemaņas, veicinot jēgpilnu mācību procesu un nodrošinot mācību satura integrāciju un caurviju prasmju attīstību darbā ar 4.–6. klases skolēniem.<br>Izveidots priekšstats par literatūras mācību saturu, literatūras veidiem un žanriem; pilnveidota izpratne par literatūru kā kultūras mantojuma veidu; pilnveidotas prasmes analizēt un interpretēt literatūras mācību programmu (4.-6. kl.) iekļautos daiļdarbus; attīstītas pašizpaušmes prasmes;<br>Studiju kursa uzdevumi:<br>apgūtas metodes un metodiskie paņēmieni darba formu izpētē un novērtējumā;<br>attīstīta izpratne par literatūras mācību procesa plānošanu pamatskolā;<br>apgūtas praktiskās iemaņas literatūras apguves organizācijā pamatskolā;<br>pilnveidotas jēgpilnas IT izmantošanas prasmes literatūras stundās.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | 1. Literatūras mācību saturs 4.–6. klasē, tā saturu reglamentējošie dokumenti (vadlīnijas, standarti, programmas). Mācību līdzekļi.<br>Audzināšanas darba vadlīnijās minētās 12 tikumiskās vērtības. To integrēšanas iespējas literatūras stundās. Prezentācija par izkopjamajām vērtībām, saistot ar kādu literāro darbu.<br>Izpētīt un analizēt dažādus mācību līdzekļus katrā 4.–6. klašu grupā. Uzrakstīt izvērtējumu un sagatavoties kopīgai diskusijai.<br>Informācijas par 12 tikumiskajām vērtībām (atbildība, centība, drosme, godīgums, gudrība, laipnība, līdzietība, mērenība, savaldība, solidaritāte, taisnīgums, tolerance) sameklēšana un apkopošana. Šo vērtību skaidrojums.<br>2. Latvijas Kultūras kanons, aktualizējot tikumiskās izvēles latviešu autoru darbos.<br>Lasīšanas semināru organizēšanas metodika.<br>Kultūras kanona struktūras izpēte. Patstāvīga ziņojuma par Kultūras kanonā ietvertajām vērtībām prezentēšana.<br>3. Folklorā, tās iedalījums. Teorētiskās literatūras studijas. Tekstu apguve, analīze. Piemēri katram folkloras veidam. Prezentācija interneta vietnē <a href="https://www.powtoon.com/">https://www.powtoon.com/</a><br>4. Prozas žanri. Prozas satura un formas jautājumi, analīzes nosacījumi. Teorētiskās literatūras studijas. Latvijas kultūras kanonā ietvertie prozas darbi. Vērtību aktualizēšana.<br>Vienas mācību stundas izveide interneta vietnē <a href="https://app.classkick.com/">https://app.classkick.com/</a><br>5. Dramaturģija. Teātris. Luga, tās uzbūve. Norādītās teorētiskās literatūras studijas. Informācija par vienas lugas autori un lugas pazīmēm, izmantojot kādu radošu metodi.<br>Literatūras stundas izveide, demonstrējot vienu šajā stundā izmantojamo aktivitāti vietnē <a href="https://learningapps.org">https://learningapps.org</a><br>6. Dzeja, tās pazīmes, tēmas, ritms un pantmērs. Mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi dzejā.<br>Liriskais varonis. Teorētiskās literatūras studijas. Dzejas tekstu analīze un interpretācija.<br>Jaunrades darbs, veidojot infografiku, piemēram, vietnē <a href="https://www.canva.com">https://www.canva.com</a> vai kādā citā. |

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Literatūra                    | <p>Obligātā / Obligatory:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Beļickis, Inārs. Vērtīborientēta mācību stunda. Rīga: Raka, 2000.</li> <li>2. Gundars, L. Dramatika. Rīga: Darbnīcas, 2009.</li> <li>3. Kraģis, Indars. Radošums un kritiskā domāšana. Rīga: Mansards, 2019.</li> <li>4. Mūsdienu literatūras teorijas. Rīga: LU LMFI, 2013.</li> <li>5. Rudzītis, Jānis. Literatūras mācības skolā. Rīga: Raka, 2000.</li> <li>6. Lapiņa L., Rudiņa V. Interaktīvās mācīšanas metodes, 1997</li> <li>7. Talce B. Tēlainā izpratne literatūrā, 1999</li> <li>8. Auziņa I. Teksta interpretācijas pieejas literatūras stundā, 2005</li> <li>9. Fišers, R. Mācīsim bērniem domāt, 2005</li> <li>10. Ar mūsdienu acīm uz klasiskām lietām: saturs un metodika. Rakstu krājums, 2011. Pieejams arī: <a href="http://bilingvals.lv/uploads_docs/Met_LAT_2.pdf">http://bilingvals.lv/uploads_docs/Met_LAT_2.pdf</a></li> <li>11. Ruberte I. Vārdu klētiņa. Ilustrēta folkloras vārdnīca skolai, 1997</li> <li>12. Rune M. Stratēģijas literatūras mācībās pamatskolā. 2003</li> <li>13. Valeinis, V. Daiļdarba analīze. Rīga: Zvaigzne ABC, 1999.</li> <li>14. Valeinis, Vitolds. Ievads literatūrzinātnē. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007.</li> <li>15. Алексеева, М. А. Методика преподавания литературы. Практикум : учебное пособие для вузов. Москва : Издательство Юрайт, 2018.</li> <li>16. Белинский, В. Г. О детской литературе и детском чтении. Москва : Издательство Юрайт, 2019.</li> </ol> <p>Papildu / Additional:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Andersens S.Ē. Ietērp vārdos savu pasauli, 1995</li> <li>2. Aristotelis. Poētika. Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2008.</li> <li>3. Auziņa, Inese. Teksta interpretācijas pieejas literatūras stundā. Rīga: Zvaigzne ABC, 2005.</li> <li>4. Bono, Edvards. Kā gūt radošas idejas. Rīga: Zvaigzne ABC, 2011.</li> <li>5. Kritiskā domāšana : izglītība, medijpratība un spriestspēja. Profesores Maijas Kūles zinātniskajā redakcijā. Rīga : LU Filozofijas un socioloģijas institūts, 2018.</li> <li>6. Maslo, Irina. No zināšanām uz kompetentu darbību. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds, 2006.</li> <li>7. Robinsons, Kens. Ne tikai ar prātu. Mācāmie būtu radoši. Rīga: Zvaigzne, 2013.</li> <li>8. Skalberga A. Dzejas lasītājs (Interaktīvais disks), 2010</li> <li>9. Stikāne, Ilze. Vērtību pasaule latviešu bērnu literatūrā. Rīga: RaKa, 2005.</li> <li>10. Веракса, Н. Е. Детская психология : учебник для академического бакалавриата. Москва : Издательство Юрайт, 2019.</li> </ol> <p>Periodika, interneta resursi un citi avoti/Periodicals, internet resources and other sources:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <a href="http://www.pasakas.net">www.pasakas.net</a></li> <li>2. <a href="https://www.letonika.lv">https://www.letonika.lv</a></li> <li>3. <a href="https://www.satori.lv/">https://www.satori.lv/</a></li> <li>4. <a href="https://lasamkoks.lv/lat">https://lasamkoks.lv/lat</a></li> <li>5. <a href="https://kulturaskanons.lv/list/?l=5#literature">https://kulturaskanons.lv/list/?l=5#literature</a></li> <li>6. Vispārējās vidējās izglītības mācību priekšmeta standarts, mācību priekšmeta "Literatūra" programmas paraugs. 1., 2. varianti<br/><a href="https://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/programmas/pamskolai/literatura">https://visc.gov.lv/vispizglitiba/saturs/dokumenti/programmas/pamskolai/literatura</a></li> </ol> |
| Nepieciešamās priekšzināšanas | Latviešu valoda 1. – 3. klase.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

### Studiju kursa saturs

| Saturs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Pilna un nepilna laika klātienes studijas |                | Nepilna laika neklātienes studijas |                |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------------------------|----------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kontakt stundas                           | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                    | Patstāv. darbs |
| <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Literatūras mācību saturs 4.–6. klasē, tā saturu reglamentējošie dokumenti (vadlīnijas, standarti, programmas). Mācību līdzekļi.</li> <li>2. Literatūra kā vārda māksla. Kultūras kanonā ietvertās vērtības. Literatūras veidi un žanri.</li> <li>3. Lasīšanas motivācijas un kompetenču pilnveides plānošana mācību procesā.</li> <li>4. Kritiskās domāšanas stratēģijas literatūras apguvē.</li> <li>5. Daiļdarbu žanriskā un mākslinieciskā savdabība – valoda, tēlainās izteiksmes līdzekļi. Ritma elementi u.c.</li> <li>6. Tikumisko vērtību aktualizācija. 12 tikumiskās vērtības, to saistība ar realitāti un literatūru. Folkloras – tautasdziesmas, pasakas, teikas, anekdotes, parunas, sakāmvārdi, mīklas. Latviešu tautas pasakas. Folkloras žanru raksturības, mākslinieciskā savdabība.</li> <li>7. Skolēnu radošās kapacitātes pilnveides iespējas. Radošais raksts, uzstāšanās prasmju pilnveide utt.</li> <li>8. Vērtēšanas kritēriju izstrādes metodika.</li> </ol> | 32                                        | 52             | 16                                 | 68             |
| Kopā:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 32                                        | 52             | 16                                 | 68             |

### Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                                                                                                                                                                                                                                         | Rezultātu vērtēšanas metodes                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Zināšanas:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>* Apgūtas sadarbības un komunikācijas kompetences, uzstāšanās prasmes literatūras stundu bagātināšanai.</li> <li>* Prot Izvērtēt savas zināšanas un prasmes par literatūras programmā iekļauto darbu analīzi.</li> </ul>      | <p>Studiju kurss ir nokārtots, ja students ieguvis vismaz 50 punktus (50% no studiju kursa saturā).</p> <p>Eksāmena vērtējumu veido:</p> <p>Visu patstāvīgi veicamo uzdevumu (piedalīšanās semināros un 10 starppārbaudījumi, par katru 10%) vērtējumu summa.</p> |
| <p>Prasmes:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>* Prot izvēlēties literatūras stundās lietoto metožu atbilstību izglītojamo mācīšanas mērķiem un rezultātiem.</li> <li>* Prot integrēt profesionālās pilnveides procesā gūtās prasmes un kompetences mācību procesā.</li> </ul> | <p>Studiju kurss ir nokārtots, ja students ieguvis vismaz 50 punktus (50% no studiju kursa saturā).</p> <p>Eksāmena vērtējumu veido:</p> <p>Visu patstāvīgi veicamo uzdevumu (piedalīšanās semināros un 10 starppārbaudījumi, par katru 10%) vērtējumu summa.</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kompetences:<br>* Spēj reflektīvi un kritiski izvērtēt savu pedagoģisko praksi, ņemot vērā izglītojamā sasniegtos mācību rezultātus, skolotāja profesijas standartu un jaunākās aktualitātes pedagoģijā.<br>* Spēj integrēt literatūras mācību programmā iekļauto mācību saturu vizuālās mākslas, mūzikas un drāmas apgūvē. | Studiju kurss ir nokārtots, ja students ieguvis vismaz 50 punktus (50% no studiju kursa satura).<br>Eksāmena vērtējumu veido:<br>Visu patstāvīgi veicamo uzdevumu (piedalīšanās semināros un 10 starppārbaudījumi, par katru 10%) vērtējumu summa. |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### ***Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji***

| Kritērijs                                                                | % no kopējā vērtējuma |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Lasīšanas semināra didaktiskā modeļa sagatavošana                        | 30                    |
| Uzdevumu kopas sagatavošana dažādu literatūras veidu tekstu apgūvē       | 30                    |
| Kritiskās domāšanas stratēģiju izmantojums literatūras stundas plānošanā | 40                    |
| Kopā:                                                                    | 100                   |

#### ***Studiju kursa plānojums***

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 3.0 | 16.0     | 16.0     | 0.0     | *            |        |       |